

Casco presenteert lezing en expositie rond sportoutfit Nederlands elftal
Het oranjeshirt nader bekeken

Utrechts Nieuwsblad, 25 november 2004

“Wat in de sport gebeurt zet in de mode van nu veel meer de trend dan wat een modeontwerper op de catwalk presteert.” Modeontwerpster Maaïke Gottschal verrast in Casco met lezing en onderzoek naar het oranjehemd van het Nederlands voetbalelftal.

Een elektronisch datashirt met streepjes die gloeien naarmate de voetbalsupporters meer geluid produceren.

Een wit shirt dat feller kleurt naarmate de voetballer energieker in het veld staat of een shirt dat met kegeltjes de adrenaline bij een strafschoop registreert. Het zijn slechts een paar voorstellen waarmee modeontwerpster Maaïke Gottschal en beeldend kunstenaar Uli Schuster het voetbalshirt meer identiteit willen geven. Meer ontwerpen zijn in Casco op de computer aan te klikken.

“Menigeen denkt dat er in de vormgeving van de oranjehemden waarin het Nederlands elftal voetbalt niets verandert. In ons onderzoek laten we zien dat er met de vormgeving van het shirt de afgelopen decennia juist heel veel gebeurt. We onderzoeken waar die veranderingen mee te maken hebben en waar ze voor staan.”

Maaïke Gottschal is vier jaar geleden aan de Rietveld Academie in Amsterdam afgestudeerd. Ze is modeontwerpster, maar haar website www.thisisnotparis.com suggereert al dat ze geen moeite doet alle hippe trends in de mode te verslaan. Ze richt zich meer op het onderzoeken naar het waarom achter een al bestaande vormgeving.

Het Nederlands voetbalelftal maakt met een andere bondscoach een nieuwe start, ondergaat een identiteitsverandering, maar waar tekent zich dat af in de vormgeving van het shirt? De vormgeving blijft onbesproken, maar het shirt is hét visitekaartje. Kan de multiculturele identiteit, de filosofie van het totaalvoetbal, een strafschootrauma of een fenomeen als Johan Cruyff tot inspiratie dienen voor een nieuw ontwerpvoorstel? Kan het shirt als marketinginstrument tot zelfs politiek meer uitsraling krijgen? Wie bepaalt hoe het eruit ziet en waar het voor staat?

Gottschal en Schuster stellen het vanavond aan de orde in hun lezing ‘Soccershirts en Representation’. Aan bod komt daar ook het onderzoek van een typograaf naar de bredere betekenis van rugnummers, de rol van Adidas of Nike, de KNVB, de eisen van Fifa en waarom een top ontwerper als Alexander van der Slobbe nooit voor het ontwerpen van sportkleding wordt gevraagd. Aan bod komt ook hoe de wereld van de sport het modebeeld van nu bepaalt. “Wat in de sport gebeurt zet in de mode van nu veel meer de trend dan wat een modeontwerper op de catwalk presenteert”, vindt Gottschal.

De representatieve functie van voetbalshirts door de jaren heen is door het kunstenaarsduo onderzocht vanaf het eerste shirt in 1908 tot en met nu. De strepen, de kleuren, de vormverandering van de leeuw, de invloed van de bondscoach en hoe de voetballers er zelf over denken.

Thea Figuee